

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

9 päivänä maaliskuuta 2006 *

Asiassa C-293/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka *Gerechthof te Amsterdam* (Alankomaat) on esittänyt 14.6.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 9.7.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Beemsterboer Coldstore Services BV

vastaan

Inspecteur der Belastingdienst – Douanedistrict Arnhem,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit J. Makarczyk (esittelevä tuomari), R. Schintgen, R. Silva de Lapuerta ja G. Arestis,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Beemsterboer Coldstore Services BV, edustajanaan advocaat Jan van Nouhuys,

- Inspecteur der Belastingdienst – Douanedistrict Arnhem, asiamiehenään G. Wijngaard,

- Alankomaiden hallitus, asiamiehinään H. G. Sevenster ja C. Wissels,

- Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, jota avustaa valtionasiamies G. Albenzio,

- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään X. Lewis, jota avustaa asianajaja F. Tuytschaever,

kuultuaan julkisasiamiehen 8.9.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 (EYVL L 302, s. 1; jäljempänä tullikoodeksi), sellaisena kuin se oli alun perin ja sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000 (EYVL L 311, s. 17), 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan tulkintaa.

- 2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Alankomaiden oikeuden mukaan perustettu Beemsterboer Coldstore Services BV -niminen yhtiö (jäljempänä Beemsterboer) ja Inspecteur der Belastingdienst – Douanedistrict Arnhem (jäljempänä tulliviranomainen) ja joka koskee tuontitullien kantamista jälkitullauksin.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Tullikoodeksi

- 3 Tullikoodeksin 220 artiklan alkuperäisessä versiossa säädetään seuraavaa:

”1. Jos tullivelasta johtuvaa tullien määrää ei ole kirjattu tileihin 218 ja 219 artiklan mukaisesti, tai jos se on kirjattu tileihin lain mukaan kannettavaa määrää

pienempänä, kannettava tai kannettavaksi jäävä tullien määrä on kirjattava tileihin kahden päivän kuluessa siitä päivästä, jona tulliviranomaiset ovat todenneet tilanteen ja voivat laskea lain mukaan kannettavan tullien määrän sekä osoittaa velallisen (jälkikäteen tapahtuva tileihin kirjaaminen). Tätä määräaikaa voidaan pidentää 219 artiklan mukaisesti.

2. Lukuun ottamatta 217 artiklan 1 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa tarkoitettuja tapauksia tileihin kirjaaminen ei tapahdu jälkikäteen, jos:

--

- b) lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisen erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä noudattanut velan maksamisesta vastuussa oleva henkilö ei ole voinut kohtuudella havaita.

--"

- 4 Tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa on muutettu asetuksella N:o 2700/2000 19.12.2000 lukien, ja siinä säädetään seuraavaa:

Lain mukaan kannettavien tullien määrät ovat jääneet kirjaamatta tileihin tulliviranomaisen erehdyksen vuoksi, jota osaltaan vilpittömässä mielessä toiminut ja kaikkia voimassa olevia tulli-ilmoitusta koskevia säännöksiä

noudattanut velan maksamisesta vastuussa oleva henkilö ei ole voinut kohtuudella havaita.

Jos tavaroiden tullietuuskohteluun oikeuttavan aseman määrittämisessä noudetaan hallinnollisen yhteistyön järjestelmää, johon kolmannen maan viranomaiset osallistuvat, näiden viranomaisten toimesta tapahtuvaa virheelliseksi osoittautuvan todistuksen antamista pidetään erehdyksenä, jota ei ole edellisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla voitu kohtuudella havaita.

Virheellisen todistuksen antamista ei kuitenkaan pidetä erehdyksenä, jos todistus perustuu viejän antamaan virheelliseen selvitykseen tosiasioista, paitsi erityisesti silloin, kun on ilmeistä, että todistuksen antaneet viranomaiset tiesivät tai niiden olisi pitänyt tietää, että tavarat eivät olleet oikeutettuja etuuskohteluun.

Velan maksamisesta vastuussa olevan henkilön vilpittömään mieleen voidaan vedota, jos hän pystyy osoittamaan toimineensa kyseisten kaupallisten toimien aikana asianmukaista huolellisuutta noudattaen varmistaakseen, että kaikki etuuskohtelun edellytykset ovat täyttyneet.

Velan maksamisesta vastuussa oleva henkilö ei voi kuitenkaan vedota vilpittömään mieleen, jos komissio on julkaissut Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä ilmoituksen, jossa todetaan, että on perusteltua aihetta epäillä, ettei edunsaajamaa sovelleta etuuskohtelujärjestelmää moitteettomasti.”

Euroopan yhteisöjen ja Viron tasavallan välinen vapaakauppaa ja kaupan liitännäistoimenpiteitä koskeva sopimus

- 5 Euroopan yhteisön, Euroopan atomienergiayhteisön ja Euroopan hiili- ja teräsyhteisön sekä Viron tasavallan väliseen sopimukseen vapaakaupasta ja kaupan

liitännäistoimenpiteistä, joka allekirjoitettiin 18.7.1994 (EYVL L 373, s. 2; jäljempänä vapaakauppasopimus), sisältyy pöytäkirja N:o 3 käsitteen ”peräisin olevat tuotteet” (alkuperätuotteet) määrittelystä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä, jota muutettiin Euroopan yhteisöjen ja Viron tasavallan välisen sekakomitean 6.3.1997 tehdyllä päätöksellä N:o 1/97 (EYVL L 111, s. 1; jäljempänä pöytäkirja N:o 3).

- 6 Pöytäkirjan N:o 3 alkuperäselvitystä koskevaan V osastoon sisältyvän 16 artiklan, jonka otsikkona on ”Yleiset vaatimukset”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”1. Yhteisön alkuperätuotteet saavat Viroon tuotaessa ja Viron alkuperätuotteet saavat yhteisöön tuotaessa sopimuksen mukaiset etuudet, jos niistä esitetään – –:

- a) liitteessä III esitetyn mallin mukainen EUR.1-tavaratodistus

– –”.

- 7 Mainitun pöytäkirjan 17 artiklaan, jonka otsikkona on ”EUR.1-tavaratodistuksen antamismenettely”, sisältyvässä 3 kohdassa määrätään seuraavaa:

”EUR.1-tavaratodistusta hakevan viejän on oltava valmis milloin tahansa sen viejään tulliviranomaisten pyynnöstä, jossa EUR.1-tavaratodistus annetaan,

esittämään kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema sekä tämän pöytäkirjan muiden vaatimusten täyttyminen.”

- 8 Saman pöytäkirjan 28 artiklan, jonka otsikkona on ”Alkuperäselvityksen ja todistusasiakirjojen säilyttäminen”, 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

”Viejän, joka hakee EUR.1-tavaratodistusta, on säilytettävä 17 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut asiakirjat vähintään kolme vuotta.”

- 9 Pöytäkirjan N:o 3 32 artiklassa, jonka otsikkona on ”Alkuperäselvityksen tarkastaminen”, määrätään seuraavaa:

”1. Alkuperäselvityksen jälkitarkastus suoritetaan pistokokein tai aina kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aihetta epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäasemaa tai muiden tässä pöytäkirjassa määrättyjen vaatimusten täyttymistä.

--

3. Tarkastuksen suorittavat viejään tulliviranomaiset. Tätä varten niillä on oikeus vaatia todistusaineistoa ja tarkastaa viejän tilejä tai tehdä muita tarpeelliseksi katsomiaan tarkastuksia.”

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 10 Hoogwegt International BV (jäljempänä Hoogwegt) osti vuonna 1997 voieria virolaiselta AS Lacto Ltd. -nimiseltä yritykseltä (jäljempänä Lacto). Tulliasioitsija-toimintaa harjoittava Beemsterboer tullasi Hoogwegtin nimissä nämä erät niiden saapuessa Alankomaihin. Tavaroiden alkuperämaaksi ilmoitettiin Viro, ja ne luovutettiin siten vapaaseen vaihdantaan ja niihin sovellettiin edellä tarkoitettuun vapaakauppasopimukseen perustuvaan tullietuuskohtelua. Voin alkuperän osoittamiseksi jokaiseen tulliselvitykseen oli liitetty EUR.1-tavaratodistus, jonka Viron tulliviranomaiset olivat antaneet Lacton pyynnöstä.
- 11 Sen jälkeen, kun oli saatu tietoja Euroopan unionin ja Viron välistä voin myyntiä koskevista petoksista, Euroopan yhteisöjen komission perustama valtuuskunta suoritti maaliskuussa vuonna 2000 yhteistyössä kansallisten tulliviranomaisten kanssa tähän liittyvän tarkastuksen.
- 12 Kyseisen tarkastuksen yhteydessä kävi ilmi, ettei Lacto ollut säilyttänyt alkuperäisiä asiakirjoja, jotka vahvistivat maasta viedyn voin alkuperän.
- 13 Tallinnan (Viro) tullitarkastusviranomaisen totesi 14.7.2000 tekemällään päätöksellä EUR.1-tavaratodistukset pätemättömiksi ja peruutti ne. Lacton Viron tulliviranomaisille tekemän oikaisuvaatimuksen johdosta mainittujen todistusten peruuttamista koskeva päätös katsottiin muodollisten syiden perusteella lainvastaiseksi.

- 14 Siltä osin kuin voin alkuperää ei voitu vahvistaa, Alankomaiden tulliviranomaiset suorittivat Beemsterboerilta jälkitullauksen. Koska oikaisuvaatimus, jonka Beemsterboer teki jälkitullauspäätöksestä, hylättiin, se nosti kanteen ennakkoratkaisua pyytäneessä tuomioistuimessa.
- 15 Näissä olosuhteissa *Gerechthof te Amsterdam* on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) Onko [tullikoodeksin] 220 artiklan 2 kohdan alun ja b alakohdan uutta sanamuotoa mahdollista soveltaa tilanteessa, jossa tullivelka on syntynyt ja jälkitullaus tehty ennen kyseisen säännöksen voimaantuloa?
- 2) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, onko EUR.1-tavaratodistusta, jota ei siitä syystä, ettei niiden tavaroiden alkuperää, joille todistus on myönnetty, pystytä vahvistamaan jälkitarkastuksessa, ole mahdollista todeta tosiasiallisesti virheelliseksi, ja tuotteiden tullietuuskohtelu evätään ainoastaan tästä syystä, pidettävä [tullikoodeksin] 220 artiklan 2 kohdan alun ja b alakohdan uudessa sanamuodossa tarkoitettuna ”virheellisenä todistuksena”, ja ellei näin ole, onko maksuvelvollisella siitä huolimatta mahdollisuus vedota menestyksellisesti kyseiseen säännökseen?
- 3) Jos toiseen kysymykseen vastataan myöntävästi, kenellä on todistustaakka siitä, että todistus perustuu viejän ilmoittamiin virheellisiin tosiseikkoihin, ja vastaavasti kenen on osoitettava, että todistuksen myöntäneet viranomaiset ilmeisestikin tiesivät tai niiden olisi pitänyt tietää, että tuotteet eivät täyttäneet tullietuuskohtelun myöntämisen edellytyksiä?

- 4) Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan kieltävästi, onko maksuvelvollisen mahdollista tilanteessa, jossa jälkikäteen ei ole mahdollista vahvistaa, että tulliviranomaiset ovat alun perin myöntäneet EUR.1-tavaratodistuksen oikein perustein ja virheettömästi, vedota menestyksellisesti [tullikoodeksin] 220 artiklan 2 kohdan alkuun ja b alakohtaan siinä muodossa kuin ne olivat 19.12.2000 saakka?”

Ennakkoratkaisukysymykset

Ensimmäinen kysymys

- 16 Ensimmäisellä kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy yhteisöjen tuomioistuimelta, soveltuuko tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohta tullivelkaan, joka on syntynyt ja jonka jälkitullaukseen on ryhdytty ennen mainitun asetuksen voimaantuloa.
- 17 Alankomaiden hallitus, veroviranomainen ja Italian hallitus katsovat, että tähän kysymykseen on vastattava kieltävästi. Alankomaiden hallitus on muistuttanut yhteisön oikeuden aineellisoikeudellisten sääntöjen ajallista soveltamisalaa koskevista säännöistä, ja se katsoo, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohta on tavallinen aineellisoikeudellinen säännös ja että säännöksellä ei tästä johtuen voi olla taannehtivaa vaikutusta. Italian hallitus väittää, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan uusi sanamuoto soveltuu ainoastaan velkoihin, jotka ovat syntyneet asetuksen N:o 2700/2000 voimaantulopäivän 19.12.2000 jälkeen.
- 18 Komissio esittää, että ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi ja muistuttaa, että asetuksen N:o 2700/2000 esitöissä esitettyihin perusteluihin nähden

säännöksillä, jotka lisättiin tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaan, pyrittiin pikemminkin täsmentämään tätä sanamuotoa oikeusturvan parantamiseksi kuin muuttamaan sitä. Beemsterboerin mukaan tullikoodeksin 220 artiklan uudessa sanamuodossa on kyse ennen 19.12.2000 olemassa olleen säännön selventämisestä ja näin ollen sitä on sovellettava taannehtivasti.

- 19 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan menettelysäännösten katsotaan yleensä soveltuvan kaikkiin niiden voimaantulohetkellä vireillä oleviin asioihin (ks. yhdistetyt asiat C-121/91 ja C-122/91, *CT Control (Rotterdam)* ja *JCT Benelux v. komissio*, tuomio 6.7.1993, Kok. 1993, s. I-3873, 22 kohta; asia C-61/98, *De Haan*, tuomio 7.9.1999, Kok. 1999, s. I-5003, 13 kohta; asia C-251/00, *Illumitronica*, tuomio 14.11.2002, Kok. 2002, s. I-10433, 29 kohta ja yhdistetyt asiat C-361/02 ja C-362/02, *Tsapalos ja Diamantakis*, tuomio 1.7.2004, Kok. 2004, s. I-6405, 19 kohta).
- 20 Tältä osin on todettava, että sikäli kuin tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa säädetään niistä edellytyksistä, joilla velan maksamisesta vastuussa oleva vapautetaan tuontitullien perimisestä jälkitullauksin tulliviranomaisten tekemän virheen johdosta, kyse on aineellisoikeudellisesta säännöksestä. Näin ollen mainittua säännöstä ei pitäisi lähtökohtaisesti soveltaa ennen sen voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin.
- 21 Aineellisen yhteisön oikeuden sääntöjä voidaan kuitenkin poikkeuksellisesti tulkita siten, että ne koskevat ennen niiden voimaantuloa syntyneitä tilanteita silloin, kun niiden sanamuodosta, tarkoituksesta tai systematiikasta käy selvästi ilmi, että niille on annettava tällainen vaikutus (ks. yhdistetyt asiat 212/80–217/80, *Salumi ym.*, tuomio 12.11.1981, Kok. 1981, s. 2735, 9 kohta; asia C-34/92, *GruSa Fleisch*, tuomio 15.7.1993, Kok. 1993, s. I-4147, 22 kohta ja yhdistetyt asiat C-74/00 P ja C-75/00 P, *Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio*, tuomio 24.9.2002, Kok. 2002, s. I-7869, 119 kohta).

- 22 On syytä huomauttaa, että asetuksen N:o 2700/2000 11 perustelukappaleesta ilmenee, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan muutoksella pyrittiin määrittelemään etuuskohtelujärjestelmää koskevassa erityistapauksessa käsitteet tulliviranomaisen erehdys ja velan maksamisesta vastuussa olevan vilpitiön mieli. Siten turvautumatta aineellista sisältöä koskevaan muutokseen mainitun artiklan tavoitteena on selkeyttää edellä mainittuja käsitteitä, jotka jo sisältyvät kyseisen 220 artiklan alkuperäiseen sanamuotoon ja joita on jo nyt täsmennetty yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä (ks. erityisesti yhdistetyt asiat C-153/94 ja C-204/94, Faroe Seafood ym., tuomio 14.5.1996, Kok. 1996, s. I-2465, 92 ja 97 kohta; asia C-15/99, Sommer, tuomio 19.10.2000, Kok. 2000, s. I-8989, 35–37 kohta; asia C-30/00, William Hinton & Sons, määräys 11.10.2001, Kok. 2001, s. I-7511, 68–73 kohta ja em. asia *Illumitronica*, tuomion 42 ja 43 kohta).
- 23 Näin ollen on todettava, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan uudella sanamuodolla on pääasiallisesti tulkitseva luonne ja että sitä on sovellettava ennen sen voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin.
- 24 Aineelliselle oikeussäännökselle näin tunnustetulla vaikutuksella ei kuitenkaan pidä vaarantaa yhteisön peruseriaatteita, erityisesti oikeusvarmuuden ja luottamuksen-suojan periaatteita, joiden mukaan yhteisön lainsäädännön on oltava yksityisille oikeushenkilöille selvä ja ennakoitavissa (ks. vastaavasti em. yhdistetyt asiat *Salumi ym.*, tuomion 10 kohta; asia 21/81, *Bout*, tuomio 10.2.1982, Kok. 1982, s. 381, 13 kohta; em. asia *GruSa Fleisch*, tuomion 22 kohta ja asia C-376/02, *Goed Wonen*, tuomio 26.4.2005, Kok. 2005, s. I-3445, 33 kohta).
- 25 Tältä osin on huomautettava yhtäältä, että asetuksen N:o 2913/92 muuttamisesta tehdyn muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EY)

(asiakirja KOM(99) 236 lopullinen) 1 artiklasta ja perusteluista seuraa, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan uudella sanamuodolla pyritään parantamaan oikeusvarmuutta tasaamalla epävarmuudesta aiheutuvaa riskiä maahantuojan ja järjestelmän välillä ja antamalla yksityiskohtaisia sääntöjä tulliviranomaisten velvollisuuksista. Toisaalta, kuten julkiasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 32 kohdassa, uudella sanamuodolla vahvistetaan kyseisen taloudellisen toimijan luottamuksensuojaa kolmansista maista tuotavien tavaroiden etuuskohtelua koskevien tulliviranomaisen erehdysten yhteydessä.

- 26 Oikeusvarmuuden periaate ja luottamuksensuojan periaate eivät siten estä kyseisen säännöksen soveltamista ennen sen voimaantuloa syntyneisiin tilanteisiin.
- 27 Edellä esitetyn valossa ensimmäiseen kysymykseen on vastattava, että tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovelletaan tullivelkaan, joka on syntynyt ja jonka jälkitullaukseen on ryhdytty ennen mainitun asetuksen voimaantuloa.

Toinen kysymys

- 28 Toinen kysymys jakaantuu kahteen osaan. Kysymyksensä ensimmäisellä osalla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, onko, siltä osin kuin jälkitarkastuksessa ei enää kyetä vahvistamaan niiden tavaroiden alkuperää, joille EUR.1-tavaratodistus on annettu, tämä todistus tullikoodeksin, sellaisena kuin se on

muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, tarkoitettu "virheellinen todistus". Kysymyksensä toisella osalla ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, voiko se, jota asia koskee, siinä tapauksessa, että asia ei ole näin, vedota menestyksellisesti kyseiseen säännökseen.

- 29 Ensinnäkin on muistutettava, että pöytäkirjan N:o 3 määräyksistä seuraa, että yhteisöstä tai Virosta peräisin olevat tuotteet kuuluvat sopimuksella määrättyyn etuuskohtelujärjestelmään silloin, kun esitetään EUR.1-tavaratodistus, joka luo perustellun oletettaman tästä alkuperästä.
- 30 Mainitun pöytäkirjan 32 artiklan mukaan on kuitenkin mahdollista, että alkuperäselvityksen jälkitarkastus suoritetaan silloin, kun tuojamaan tulliviranomaisilla on aihetta epäillä tällaisten asiakirjojen aitoutta, tuotteiden alkuperäasemaa tai muiden tässä pöytäkirjassa määrättyjen vaatimusten täyttymistä.
- 31 Ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdystä päätöksestä ilmenee, että heti Lactossa suoritettua jälkitarkastuksen jälkeen osoittautui, että viimeksi mainittu ei ollut säilyttänyt alkuperäisiä asiakirjoja, jotka vahvistivat kyseisten tuotteiden alkuperän, ja että sen maasta viemän voim alkuperää ei käytettävissä olleiden tietojen perusteella voitu vahvistaa.
- 32 Tältä osin yhteisöjen tuomioistuin on jo katsonut, että jälkitarkastuksen tarkoituksena on varmistaa aikaisemmin annettussa EUR.1-tavaratodistuksessa ilmoitetun alkuperän oikeellisuus (asia C-12/92, Huygen ym., tuomio 7.12.1993, Kok. 1993, s. I-6381, 16 kohta ja asia C-97/95, Pascoal & Filhos, tuomio 17.7.1997, Kok. 1997, s. I-4209, 30 kohta).

- 33 Tullivelan maksamisesta vastuussa olevan perusteltu luottamus EUR.1-tavaratodistusten pätevyYTEEN ei voi perustua siihen tosiasiaan, että jäsenvaltion tulliviranomaiset ovat alun perin hyväksyneet nämä todistukset, kun otetaan huomioon, että näiden viranomaisten toiminta niiden hyväksyessä ensimmäisinä annetut ilmoitukset ei millään tavoin estä jälkitarkastusten toimittamista (em. yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 93 kohta).
- 34 Siten silloin, kun jälkitarkastuksessa ei voida vahvistaa EUR.1-tavaratodistuksessa ilmoitettua tavarankäytön alkuperää, on katsottava, että tavarankäytön alkuperä on tuntematon ja että EUR.1-tavaratodistus ja tariffivapaus on myönnetty väärin perustein (em. asia Huygen ym., tuomion 17 ja 18 kohta ja em. yhdistetyt asiat Faroe Seafood ym., tuomion 16 kohta)
- 35 Näin ollen toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on vastattava, että siltä osin kuin jälkitarkastuksessa ei voida enää vahvistaa EUR.1-tavaratodistuksessa ilmoitettua tavarankäytön alkuperää, mainittu todistus on katsottava tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi ”virheelliseksi todistukseksi”.
- 36 Kun otetaan huomioon toisen kysymyksen ensimmäiseen osaan annettu vastaus, mainitun kysymyksen toiseen osaan ei ole tarpeen vastata.

Kolmas kysymys

- 37 Kolmas kysymys koskee tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan tulkintaa.

- 38 Ensinnäkin ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa tietää, kenen on osoitettava, että EUR.1-tavaratodistus perustuu viejän ilmoittamiin virheellisiin tosiseikkoihin.
- 39 Tältä osin on todettava, että todistustaakan jakoa koskevien vakiintuneiden sääntöjen mukaisesti tulliviranomaisten, jotka haluavat vedota tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan alkuun jälkitullauksen suorittamiseksi, asiana on esittää vaatimuksensa tueksi näyttö siitä, että virheellisten todistusten antamisen synä ovat viejän ilmoittamat virheelliset tosiseikat.
- 40 Kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnön esittämisestä tehdyssä päätöksessä esittämistä toteamuksista kuitenkin ilmenee, että nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tulliviranomaisilla ei ollut mahdollisuutta osoittaa, olivatko EUR.1-tavaratodistuksen antamista varten esitetyt tiedot paikkansapitäviä vai eivät, koska viejä ei ollut säilyttänyt hallussaan tästä todisteena olevia asiakirjoja huolimatta pöytäkirjan N:o 3 28 artiklan 1 kohtaan perustuvasta velvollisuudesta säilyttää kaikki tarvittavat asiakirjat, joilla todistetaan tuotteiden alkuperäasema, vähintään kolme vuotta.
- 41 Taloudellisten toimijoiden on toteutettava sopimussuhteissaan tarvittavat toimenpiteet, jotta ne voivat varautua siihen, että tullit kannetaan jälkitullauksin (em. asia Pascoal & Filhos, tuomion 60 kohta).
- 42 Myös jälkitarkastuksella tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi eli EUR.1-tavaratodistuksen aitouden ja paikkansapitävyyden vahvistamiseksi velan maksamisesta vastuussa olevan asiana on nyt käsiteltävänä olevassa asiassa näyttää toteen, että mainitut kolmannen maan viranomaisten laatimat todistukset perustuivat paikkansapitävien tosiseikkojen esittämiseen.

- 43 Joka tapauksessa on selvää, että Euroopan yhteisö ei voi vastata tuojien tavarantoimittajien virheellisestä toiminnasta aiheutuneista haitallisista seuraamuksista (em. asia Pascoal & Filhos, tuomion 59 kohta).
- 44 Toiseksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuimien haluaa tietää, kenen tehtävänä on näyttää toteen se, että EUR.1-tavaratodistuksen antaneet viranomaiset ilmeisestikin tiesivät tai niiden olisi pitänyt tietää, että tavarat eivät täyttäneet tullietuuskohtelun myöntämisen edellytyksiä.
- 45 Tältä osin on riittävää todeta, että tullikoodeksin 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan lopussa ilmaistuun poikkeukseen vetoavalle kuuluu todistustaakka sen osoittamiseksi, että oli ilmeistä, että mainitun todistuksen myöntäneet viranomaiset tiesivät tai niiden olisi pitänyt tietää, että tavarat eivät täyttäneet tullietuuskohtelun myöntämisen edellytyksiä.
- 46 Edellä esitetyn valossa kolmanteen kysymykseen on vastattava, että sen, joka vetoaa tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmanteen alakohtaan, on esitettävä tarpeellinen näyttö vaatimuksensa menestymiseksi. Siten tulliviranomaisten, jotka haluavat vedota mainitun 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan alkuun jälkitullin kantamiseksi, on lähtökohtaisesti esitettävä näyttö siitä, että virheellisten todistusten antamisen syynä olivat viejän ilmoittamat virheelliset tosiseikat. Kuitenkin silloin, kun yksin viejän syyksi luettavan laiminlyönnin johdosta tulliviranomaisten on mahdotonta esittää tarpeellista näyttöä siitä, perustuiko EUR.1-tavaratodistuksen laatiminen viejän ilmoittamiin paikkansapitäviin vai virheellisiin tosiseikkoihin, tullin maksamisesta vastuussa olevan on osoitettava, että kyseinen kolmannen maan viranomaisten antama EUR.1-tavaratodistus perustui paikkansapitävien tosiseikkojen esittämiseen.

Neljäs kysymys

- 47 Kun otetaan huomioon ensimmäiseen kysymykseen annettu vastaus, neljänteen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

- 48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Yhteisön tullikoodeksista 12 päivänä lokakuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92, sellaisena kuin se on muutettuna 16.11.2000 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohtaa sovelletaan tullivelkaan, joka on syntynyt ja jonka jälkitullaukseen on ryhdytty ennen mainitun asetuksen voimaantuloa.

- 2) Siltä osin kuin jälkitarkastuksessa ei voida enää vahvistaa EUR.1-tavaratodistuksessa ilmoitettua tavaroiden alkuperää, mainittu todistus on katsottava tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetuksi ”virheelliseksi todistukseksi”.

- 3) Sen, joka vetoaa tullikoodeksin, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 2700/2000, 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmanteen alakohtaan, on esitettävä tarpeellinen näyttö vaatimuksensa menestymiseksi. Siten tulliviranomaisten, jotka haluavat vedota mainitun 220 artiklan 2 kohdan b alakohdan kolmannen alakohdan alkuun jälkitullin kantamiseksi, on lähtökohtaisesti esitettävä näyttö siitä, että virheellisten todistusten antamisen syynä olivat viejän ilmoittamat virheelliset tosiseikat. Kuitenkin silloin, kun yksin viejän syyksi luettavan laiminlyönnin johdosta tulliviranomaisten on mahdotonta esittää tarpeellista näyttöä siitä, perustuiko EUR.1-tavaratodistuksen laatiminen viejän ilmoittamiin paikkansapitäviin vai virheellisiin tosiseikkoihin, tullin maksamisesta vastuussa olevan on osoitettava, että kyseinen kolmannen maan viranomaisten antama EUR.1-tavaratodistus perustui paikkansapitävien tosiseikkojen esittämiseen.

Allekirjoitukset